

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **S. D.**, zastoupená Mgr. Miroslavem Krutinou, advokátem se sídlem Praha 2, Vyšehradská 27, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2020, č. j. 18 A 14/2020-52,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2020, č. j. 18 A 14/2020-52, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ze dne 22. 4. 2020, č. j. OAM-305-16/ZR-2020, zrušil žalovaný podle § 77 odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), povolení k trvalému pobytu udělené žalobkyni dne 6. 11. 2012 a stanovil jí lhůtu k vycestování v trvání 30 dnů (§ 77 odst. 3 tohoto zákona). V poučení žalovaný mimo jiné uvedl, že „*toto rozhodnutí dle § 168 odst. 3 zák. č. 326/1999 Sb. **nabývá právní moci jeho oznámením, tedy doručením jeho písemného vyhotovení účastníci řízení nebo jejímu zástupci, je-li zastoupen. Z tohoto důvodu proti němu **nelze podat odvolání*****“ (zdůraznění doplněno). Toto rozhodnutí napadla žalobkyně přímo žalobou u Městského soudu v Praze.

[2] Městský soud v Praze usnesením ze dne 27. 5. 2020, č. j. 18 A 14/2020-52, žalobu odmítl a věc postoupil Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen

„Komise“). Konstatoval, že odstavec 3 byl do § 168 zákona o pobytu cizinců vložen zákonem č. 176/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „novela č. 176/2019 Sb.“). Touto novelou zákonodárce zjevně usiloval o vyloučení dalšího přezkumu některých rozhodnutí Komise (tj. vyloučení možnosti podat odvolání), s cílem urychlit ukončení pobytu cizince na území České republiky. Pravidlo upravené v § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců se však uplatní toliko na taková rozhodnutí, jež jsou (i) vydána z některého z důvodů uvedených v § 37 odst. 1 písm. a), § 37a odst. 1 písm. d), § 37a odst. 2 písm. c), § 46a odst. 1 větě druhé, § 46a odst. 2 písm. c), § 46b odst. 1 větě druhé, § 46b odst. 2 písm. a), § 46d odst. 1 větě druhé, § 46d odst. 2 písm. b), § 46f odst. 1 písm. j), § 46f odst. 2 písm. b), § 46g odst. 1 písm. c), § 46g odst. 2 písm. d), nebo § 56 odst. 1 písm. g) zákona o pobytu cizinců, za kumulativního splnění druhé podmínky, tj. (ii) jde-li o skutečnosti uvedené v § 9 odst. 1 písm. h), § 56 odst. 2 písm. a), § 75 odst. 1 písm. e), § 75 odst. 2 písm. e) nebo f), § 77 odst. 1 písm. h) nebo i), § 77 odst. 2 písm. a) nebo f), § 87d odst. 2 písm. c) nebo d), § 87e odst. 1 písm. f) nebo g), § 87f odst. 3 písm. e) nebo f), § 87k odst. 1 písm. a) nebo d) nebo § 87l odst. 1 písm. a), e) nebo f) zákona o pobytu cizinců.

[3] Žalovaný napadeným rozhodnutím zrušil povolení k trvalému pobytu žalobkyně podle § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Toto ustanovení však není zahrnuto pod důvody vydání rozhodnutí ad (i), jak je předpokládáno v první části § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Ačkoli tedy bylo napadené rozhodnutí vydáno se zřetelem ke skutečnosti, pro kterou lze obecně o aplikaci pravidla vyplývajícího z § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců uvažovat, nebyla současně splněna první komplementární podmínka, neboť rozhodnutí nebylo vydáno z jednoho z důvodů taxativně uvedených v první části § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Za této situace tedy nedošlo k naplnění hypotézy právní normy obsažené v tomto ustanovení a napadené rozhodnutí proto právní moci jeho oznámením nenabývalo. Žalovaný tak nesprávně žalobkyni poučil o tom, že odvolání proti jeho rozhodnutí není přípustné. Za této situace městský soud žalobu odmítl podle § 46 odst. 5 s. ř. s. a věc postoupil k vyřízení opravného prostředku Komisi, jakožto orgánu nadřízenému žalovanému.

[4] Městský soud dále *obiter dictum* vyslovil pochybnost nad tím, zda bylo dikcí § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců účinně dosaženo zákonodárcem zamýšleného výsledku, tedy vyloučení přípustnosti odvolání proti tam uvedeným rozhodnutím ministerstva. Připomněl, že podle § 73 odst. 1 správního řádu je v právní moci rozhodnutí, které bylo oznámeno a proti kterému nelze podat odvolání. Uvedené zákonné pravidlo přitom stojí na obecných principech doktríny procesního práva, dle nichž je jedním z předpokladů právní moci nenapadnutelnost rozhodnutí řádnými opravnými prostředky. Ustanovení § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců přitom explicitně nestanoví, že by odvolání proti zde uvedeným rozhodnutím nebylo přípustné; výslovně pouze (odchylně od § 73 odst. 1 správního řádu) váže okamžik nabytí právní moci rozhodnutí na okamžik jeho oznámení. Pokud však zákonodárce současně explicitně nestanovil pro tyto případy výjimku z obecného pravidla o přípustnosti odvolání uvedeného v § 170b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, lze legitimně pochybovat o tom, zda § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců skutečně odvolání vylučuje, anebo zda je případně odvolání sice přípustné, ale je v těchto

pokračování

případech (zcela nesystémově) fakticky mimořádným opravným prostředkem směřujícím proti pravomocnému rozhodnutí. V tomto směru odkázal na související odbornou literaturu, ze které vyplývají obdobné pochybnosti o důsledcích plynoucích ze zvoleného legislativního řešení.

[5] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení městského soudu kasační stížností z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Stěžovatel namítá, že městský soud vyložil § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců v rozporu s jeho jazykovým zněním a jeho výklad neodpovídá logice ani systematicke tohoto zákona. Z gramatického hlediska je předmětné ustanovení tvořeno jedním souvětím, které se skládá převážně z chronologického výčtu ustanovení zákona o pobytu cizinců, upravujících důvody nevydání, neprodloužení nebo zrušení různých druhů pobytových oprávnění. Toto souvětí je rozděleno vsuvkou: „*jde-li o skutečnosti uvedené v § 9 odst. 1 písm. h)*“. Tato vsuvka se však vztahuje toliko k ustanovení bezprostředně předcházejícímu, tj. § 56 odst. 1 písm. g), a upřesňuje tak důvod neudělení dlouhodobého víza, u kterého má být řádný opravný prostředek vyloučen; posledně citované ustanovení totiž žádný konkrétní důvod neobsahuje a odkazuje na vybrané důvody odepření vstupu na území podle § 9 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Zákonodárce tak v § 168 odst. 3 tohoto zákona vyloučil možnost podání odvolání proti rozhodnutí o neudělení dlouhodobého víza z důvodu podle § 56 odst. 1 písm. g) ve spojení s § 9 odst. 1 písm. h) téhož zákona. Vsuvka „*jde-li o skutečnosti uvedené v § 9 odst. 1 písm. h)*“ nerozděluje § 168 odst. 3 na dvě části a nepodmiňuje uplatnění důvodů uvedených v části před ní skutečnostmi uvedenými v ustanoveních citovaných za ní, jak dovozuje městský soud; naopak, za touto vsuvkou věta pokračuje dále chronologickým výčtem ustanovení upravujících důvody odepření či zrušení jednotlivých pobytových oprávnění. Stručně řečeno, předmětná vsuvka rozvíjí pouze § 56 odst. 1 písm. g) a nemá žádný vztah k následně vypočteným ustanovením zákona o pobytu cizinců.

[7] Výše uvedený názor podporuje i fakt, že zákon o pobytu cizinců je protkán řadou odkazů, odkazových ustanovení a výjimek. Jde-li například o důvody nevydání nebo zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, zákon s určitými výjimkami odkazuje na obdobné použití důvodů pro neudělení dlouhodobého víza (§ 46 odst. 1 až 6), podobně je tomu u neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu či neprodloužení platnosti pobytové karty. Zákonodárce proto v § 168 odst. 3 hovoří o „*důvodu uvedeném v (...)*“ a pokračuje výčtem „*koncových*“ ustanovení zákona o pobytu cizinců, které již obsahují konkrétní důvod pro nevyhovění žádosti či zrušení pobytového titulu.

[8] Je-li tedy rozhodnutí opřeno o některé z ustanovení taxativně vyjmenovaných v § 168 odst. 3 citovaného zákona, je – bez ohledu na to, zda se jedná o žádost o vydání či prodloužení pobytového oprávnění nebo o zrušení tohoto oprávnění – vždy vyloučen řádný opravný prostředek. Opačný výklad by ostatně postrádal smysl. Odkazy na § 56 odst. 1 a § 56 odst. 2 by totiž byly zcela nepoužitelné, neboť zakotvují důvody pro neudělení víza; na řízení o udělení víza se přitom nevztahuje část druhá a třetí správního řádu, tedy ani ustanovení o odvolání (viz § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců).

[9] Výklad městského soudu je nelogický i proto, že ustanovení vypočtená před vsuvkou se vztahují k dlouhodobým vízům a dlouhodobým pobytům, zatímco ta za vsuvkou se týkají převážně potvrzení o přechodném pobytu, povolení k přechodnému pobytu a povolení k trvalému pobytu. Stěží by tedy mohlo být odepření povolení k dlouhodobému pobytu podmiňováno dalšími skutečnostmi, které jsou například důvodem neprodloužení pobytové karty rodinného příslušníka občana EU. Použitím výkladu městského soudu by byl řádný opravný prostředek vyloučen jen u dlouhodobých pobytů a víz, nikoli u trvalých pobytů a pobytových titulů občanů EU a jejich rodinných příslušníků. Zákonodárce však nezamýšlel činit mezi těmito oprávněními rozdíl; naopak, jeho záměrem bylo vyloučit možnost podat odvolání v případě, kdy byl pobytový titul zrušen z důvodu spáchání trestného činu, narušování veřejného pořádku nebo ohrožování bezpečnosti ČR.

[10] Stěžovatel dále rozporuje názor městského soudu, vyslovený *obiter dictum*, dle kterého novelou č. 176/2019 Sb. nebyla vyloučena možnost podat odvolání proti rozhodnutím založeným na některém z důvodů podle § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Souhlasí sice s tím, že citované ustanovení odvolání výslovně nevylučuje, to však neznamená, že není vyloučeno fakticky; jedná se o svébytné vyloučení odkladného účinku rozhodnutí stanovením okamžiku nabytí právní moci jeho oznámením. Tento názor stěžovatel podrobně rozvádí a poukazuje i na konkrétní rozhodnutí správních soudů, které v obdobných případech žaloby projednaly věcně.

[11] Stěžovatel tak uzavřel, že proti jeho rozhodnutí nebylo možné podat řádný opravný prostředek a nebyl proto dán důvod k odmítnutí žaloby a postoupení věci Komisi.

[12] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti označila § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců za nejasný a nesrozumitelný. Ztotožnila se s názorem městského soudu, že vsunutá věta „jde-li o skutečnosti uvedené v [...]“ rozděluje § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců na dvě části, a citované ustanovení se tedy uplatní pouze v případě, že jsou kumulativně splněny podmínky předvídané v části před vsuvkou, i za ní. V této souvislosti poukázala na § 168 odst. 1 tohoto zákona, který rovněž odkazuje na jiná ustanovení téhož zákona, a výjimky z tohoto odkazu uvádí v závorce (viz odkaz na § 9, přičemž § 9 odst. 4 je dán do závorky). Pokud by se tedy předmětná vsunutá věta měla vztahovat pouze k bezprostředně předcházejícímu ustanovení, byla by dána do závorky. Je s podivem, že se stěžovatel vůbec nezaměřil na způsob uvádění odkazů v zákoně o pobytu cizinců, ten totiž svědčí o naprosté chaotičnosti; k tomu žalobkyně odkázala na judikaturu Ústavního soudu týkající se srozumitelnosti, jasnosti a předvídatelnosti zákonů.

[13] Interpretace městského soudu, že možnost podat odvolání je vyloučena pouze v případě zrušení platnosti víz k pobytu nad 90 dní a zrušení platnosti povolení k dlouhodobým pobytům za zpřísněných podmínek stanovených v § 56 odst. 2 písm. a), § 75 odst. 1 písm. e), § 75 odst. 2 písm. e) nebo f), § 77 odst. 1 písm. h) nebo i), § 77 odst. 2 písm. a) nebo f), § 87d odst. 2 písm. c) nebo d), § 87e odst. 1 písm. f) nebo g), § 87f odst. 3 písm. e) nebo f), § 87k odst. 1 písm. a) nebo d) nebo § 87l odst. 1 písm. a), e) nebo f) zákona o pobytu cizinců, je logická. Odráží skutečnost, že právní úprava je u těchto pobytových

pokračování

oprávnění značně přísnější než u trvalých pobytů a pobytových titulů občanů EU a jejich rodinných příslušníků.

[14] Pokud měl § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců vyvolávat následky uváděné stěžovatelem, nic zákonodárci nebránilo, aby pod jednotlivá písmena rozčlenil jednotlivé případy, kdy má rozhodnutí nabýt právní moci jeho oznámením. Zákon o pobytu cizinců obsahuje značně dlouhá ustanovení a § 168 odst. 3 by v tomto ohledu nebyl žádnou výjimkou.

[15] Žalobkyně se také domnívá, že v jejím případě ani nemohlo být dosaženo cíle sledovaného novelizovaným ustanovením, tj. uspíšení procesu vyhoštění cizince. Trestní soud v její věci vážil možnost uložení trestu vyhoštění; s ohledem na to, že žalobkyně má v ČR pracovní a osobní zázemí, jej však neuložil.

[16] Konečně žalobkyně vyjádřila názor, že zákonodárce upřednostnil urychlení celého procesu ukončení pobytu cizinců na území ČR před tím, aby rozhodnutí byla – jak je tomu ve správním řízení zvykem – přezkoumána v druhé instanci Komisi, která není vůči cizincům tak předpojatá jako stěžovatel. Zásada dvojinstančnosti má ve správním řízení důležité místo, její prolomení sice není absolutně vyloučeno, je nutno je však považovat za výjimku; výjimky je přitom třeba vykládat restriktivně. Je rovněž zcela irelevantní, že je městský soud ve svém názoru dosud osamocen. Skutečnost, že se identickou právní otázkou žádný další správní soud dosud nezabýval, není argumentem pro to, že názor stěžovatele je správný.

[17] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti (§ 104 odst. 2 s. ř. s.). Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 5 Afs 91/2012-41, totiž platí, že „[k]asační stížnost podaná účastníkem, který byl v řízení před krajským soudem procesně úspěšný a který nenamítá, že krajský soud měl výrokem ve věci rozhodnout jinak, je podle § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřipustná“. V intencích tohoto právního názoru obecně platí, že je-li žaloba proti správnímu rozhodnutí odmítnuta, nemůže žalovaný správní orgán takové usnesení napadnout kasační stížností, neboť z procesního hlediska byl úspěšný (jeho rozhodnutí nebylo soudem zrušeno, modifikováno či deklarováno jako nicotné). V nyní projednávané věci však nelze přehlédnout, že městský soud spolu s výrokem o odmítnutí žaloby současně rozhodl o postoupení věci Komisi, která by měla rozhodnout (namísto soudu) o oprávněm prostředku proti žalobou napadenému rozhodnutí. Daným usnesením městského soudu tedy není přezkum rozhodnutí žalovaného ukončen (*stricto sensu* prostým odmítnutím žaloby k žádnému přezkumu ani nedochází, neboť návrh z ryze procesních důvodů není *a limine* vůbec k věcnému projednání připuštěn), nýbrž má následovat jeho přezkum v odvolacím správním řízení před žalobci instančně nadřízeným orgánem. Za této situace žalovaný, jakožto jedna ze stran soudního řízení vedeného před městským soudem, již nebude mít možnost ovlivnit výsledek přezkumu svého rozhodnutí v dalším průběhu řízení, což jej staví do zcela odlišné situace, než tomu bylo v řízení soudním. Nelze tedy vycházet z toho, že jen z důvodu odmítnutí žaloby je žalovaný *a priori* procesně úspěšný. Současně není splněna ani druhá, rozšířeným senátem vyslovená, podmínka pro odmítnutí kasační stížnosti pro nepřipustnost, a sice že stěžovatel *nenamítá, že měl krajský soud*

výrokem ve věci rozhodnut jinak. Je evidentní, že žalovaný jako stěžovatel primárně napadá tu část výroku napadeného usnesení, kterým městský soud rozhodl o postoupení věci Komisi; fakticky pak jeho argumentace směřuje k závěru, že o žalobě mělo být rozhodnuto meritorně, neboť nebyly dány důvody pro její odmítnutí. Lze tedy uzavřít, že kasační stížnost je přípustná.

[18] Nejvyšší správní soud proto přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[19] Kasační stížnost je důvodná.

[20] V dané věci je jedinou spornou otázkou správnost výkladu ustanovení § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců předestřeného městským soudem, stojící na premise, že zmiňované ustanovení stanoví dvě podmínky, které musí být kumulativně splněny, aby rozhodnutí zde uvedená nabyla právní moci okamžikem jejich doručení (viz bod [2] výše). Tento právní názor Nejvyšší správní soud nesdílí.

[21] Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje s právním názorem stěžovatele, podle kterého § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců žádné kumulativní podmínky pro následek tímto ustanovením předvídaný nezakotvuje, neboť městský soudem akcentovaná pasáž „(...)jde-li o skutečnosti uvedené v § (...)“ je pouhou vsuvkou, upínající se výlučně k ustanovení § 56 odst. 1 písm. g) tohoto zákona, předcházejícímu v textu. Argumentaci stěžovatele uvedenou pod body [6], [7] a [9] výše považuje kasační soud za naprosto přiléhavou a vyčerpávající; opakovat tuto argumentaci jinými slovy by postrádalo smysl a lze na ni tedy bezesbytku odkázat.

[22] Tyto závěry nevyvrací ani argumenty předložené žalobkyní. Lze jistě souhlasit s jejím názorem, že v § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je vsuvka upřesňující jedno ze zde uváděných ustanovení provedena formou textu v závorce (což jasně indikuje, že se upíná pouze k tomuto ustanovení), zatímco v odst. 3 tohoto ustanovení tomu tak není; jen z tohoto faktu však nelze dovodit, že se v řešeném ustanovení o vsuvku nejedná. Tato rozdílnost je nepochybně důsledkem technicky nekvalitně odvedené legislativní práce při novelizacích zákona o pobytu cizinců; takových deficitů lze v daném zákoně nalézt celou řadu, ostatně na problematiku kvality tohoto zákona z pohledu jeho srozumitelnosti a jednoznačnosti poukazuje i sama žalobkyně. Jakkoli si tedy lze představit jiný způsob provedení výčtu případů tvořících hypotézu daného ustanovení (například ve smyslu zmíněném žalobkyní), je třeba při interpretaci jednotlivých ustanovení zákona o pobytu cizinců reflektovat problematiku kvality zde užitých formulací.

[23] K opačnému závěru nelze dospět ani teleologickým výkladem nabídnutým žalobkyní (viz bod [13] tohoto odůvodnění). Stěžovatel totiž správně poukazuje na vzájemnou nekompatibilitu či neprovázanost případů uvedených před vsuvkou a za ní; je evidentní, že nejde o vzájemně se podmiňující důvody pro vznik důsledku v podobě nabytí právní moci rozhodnutí již okamžikem jejich oznámení, aniž by se předpokládala možnost

pokračování

jejich napadení řádným opravným prostředkem. Zcela přiléhavě rovněž stěžovatel poukazuje na fakt, že výklad ustanovení § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců zaujatý městským soudem by bez zjevného důvodu vedl k závěru, že shora uvedený způsob nabytí právní moci by dopadal pouze na rozhodování ve věcech dlouhodobých pobytů a víz, nikoli též na případy rozhodování ve věcech trvalých pobytů a pobytového titulu občanů EU a jejich rodinných příslušníků. Všechna vyjmenovaná ustanovení přitom spojuje charakteristika účastníků řízení coby (zjednodušeně řečeno) osob potenciálně ohrožujících bezpečnost státu a veřejný pořádek; právě tento materiální znak je nepochybně důvodem, který zákonodárce vedl ke snaze jednotlivá pobytové řízení s těmito osobami zjednodušit, respektive zkrátit. Nejvyšší správní soud nenalézá důvod, pro který by problematičnost pobytu těchto osob na území ČR měla být zohledněna pouze u některých typů pobytového řízení, jak naznačuje žalobkyně, neboť jejich (potenciálně) negativní vliv na společnost je ve všech případech stejný a podle zákonodárce odůvodňuje zjednodušení řízení s nimi vedených.

[24] Lze tedy uzavřít, že *ratio decidendi*, na němž městský soud vystavěl závěr o existenci důvodů pro odmítnutí žaloby a postoupení věci Komisi, neobstojí. Jelikož napadené usnesení stojí na nesprávném výkladu zákona, je z důvodu nesprávného právního posouzení věci naplněn kasační důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. (který jako jediný připadá v případě usnesení o odmítnutí žaloby v úvahu).

[25] Nejvyšší správní soud reflektuje, že městský soud vyslovil v odůvodnění svého usnesení též pochybnosti o tom, zda § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců skutečně vylučuje odvolání v případech spadajících pod hypotézu tohoto ustanovení. Jakkoli by případná negativní odpověď na nastolenou otázku mohla být dalším důvodem pro procesní postup zvolený městským soudem, nelze přehlédnout, že se jedná pouze o úvahu městského soudu bez vyslovení konečného právního závěru, nadto explicitně uvedenou mimo rámec rozhodovacích důvodů (viz odst. [19] a [21] odůvodnění jeho usnesení). Přestože procesní úprava nevylučuje, aby se kasační soud vyjádřil (byť opět jen *obiter dictum*) i k právním otázkám, které nepředstavují rozhodovací důvody napadeného rozhodnutí prvoinstančního soudu, v daném případě je takový postup vyloučen. K městským soudem nastolené otázce se totiž již Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 20. 8. 2020, č. j. 6 Azs 192/2020-21 (rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), kde dospěl k závěru, že „[p]rávo účastníka správního řízení na odvolání (§ 170b odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky) zůstalo nedotčeno zákonem č. 176/2019 Sb. Proti rozhodnutím Ministerstva vnitra vydaným z důvodů taxativně vymezených v § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, ve znění zákona č. 176/2019 Sb., lze nadále podat odvolání, přestože v těchto případech směřují proti pravomocným správním rozhodnutím“. Tento právní názor byl následován i v dalších rozhodnutích tohoto soudu (například rozsudky ze dne 2. 9. 2020, č. j. 6 Azs 140/2020-27, a ze dne 11. 12. 2020, č. j. 5 Azs 312/2020-15). Třetí senát Nejvyššího správního soudu ovšem tento právní názor považuje za nesprávný. Za této situace nicméně nemůže (ani *obiter dictum*) tento právní názor městskému soudu prezentovat, neboť není souladný s již existující judikaturou tohoto soudu; takový postup by ignoroval požadavek na konzistenci judikatury kasačního soudu. Jediný možný postup, jak by mohl být odlišný názor třetího

senátu na výklad ustanovení § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců *lege artis* prosazen, je vyvolání řízení o této otázce před rozšířeným senátem tohoto soudu postupem dle § 17 s. ř. s. Takový postup však není myslitelný za situace, kdy by byla rozšířenému senátu předložena k řešení fakticky jen abstraktní právní otázka, jejíž zodpovězení by nemělo na výsledek řízení o kasační stížnosti žádný vliv (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 12. 6. 2007, č. j. 2 Afs 52/2006-86). Z uvedeného důvodu se Nejvyšší správní soud k městským soudem nastíněné otázce za daného stavu věci blíže nevyjadřuje.

[26] Vzhledem k tomu, že nosné důvody, na nichž stojí usnesení městského soudu, z hlediska zákona neobstojí, Nejvyšší správní soud toto usnesení zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s.). V něm bude městský soud respektovat závazný názor tohoto soudu shrnutý v bodě [21] tohoto odůvodnění (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[27] V novém rozhodnutí ve věci městský soud rozhodne i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. července 2021

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu